

Gerovės Europa

Rinkimų į Europos Parlamentą LSDP programa

Socialdemokratai – Europos kairiųjų šeimoje

Istorija parodė, kad socialdemokratai visada siekė gerovės, kokybiško užimtumo ir geresnio gyvenimo visiems, gyvenantiems socialiai teisingose visuomenėse. Europos socialdemokratai nutiesė kelią gerovės valstybei, visuotinai galimybei gauti išsilavinimą ir sveikatos priežiūrą ir vienodoms teisėms visiems. Lietuvos socialdemokratai Europos Parlamente 2009-2014 m. dirbo ir dirba petin su Europos socialdemokratais, laikydamiesi tų pačių vertybių ir principų. Lietuvos socialdemokratų partijos siekis yra kad gyvenimo kokybė Lietuvoje būtų panaši į Šiaurės Europos šalių gyvenimo kokybę. Mes tvirtai tikime, kad mums reikia sąjungininkų kovojant už socialinį teisingumą ir siekiant užtikrinti gerą gyvenimą visiems. Todėl, mes, Lietuvos socialdemokratai, būsimajame Europos Parlamente ir toliau dirbsime kartu su įvairiomis nevyriausybinėmis organizacijomis ir judėjimais.

Siekiant gerovės Europos tikime ne tik žmonių, bet ir valstybių suvienijimu. Norime, kad Europos Sąjunga visiems taptų taikos, pažangos ir klestėjimo garantu. Mūsų Europa – tai pasaulio regionas, teikiantis vilties kiekvienam europiečiui, tame skaičiuje – ir Lietuvos gyventojui. Kad įgyvendintume šį siekį, kad pažabotume skurdą, mažintume emigraciją, skatinsime ekonominį augimą, kurdami kokybiškas darbo vietas ir užtikrindami vienodas galimybes visiems, įgyvendindami jaunimo programas, plėsdami pramonę, pritraukdami užsienio investicijas, remdami ir skatindami mokslinius tyrimus, informacijos ir komunikacijos technologijas, skaitmenizaciją. Mums akivaizdu, kad ekonominis augimas negalimas be socialinio teisingumo stiprinimo ir kovos su klimato kaita, kovos už gamtos išteklių išsaugojimą ir aplinkos apsaugą.

Dabar Europos Parlamentas turi žymiai daugiau teisių ir galių. Jo sprendimai yra nepaprastai svarbūs Lietuvos žmonėms. Kartu su visais Europos kairiaisiais sieksime, kad mažėtų nedarbas, augtų užimtumas, būtų užtikrintos socialinės garantijos neįgaliesiems, didėtų vyrų ir moterų lygybė, atsivertų geros perspektyvos jaunimui, būtų investuojama į švietimą, mokslą, kultūrą ir sveikatos apsaugą. Europa turi tapti konkurencingiausiu pasaulio regionu, užtikrinančiu daug ir geresnių darbo vietų, grindžiamų inovacijomis ir naujomis technologijomis, regionu, kurioje gerovę kurtų kūrybiška ir išsilavinusi visuomenė. Turėdami daugumą Europos Parlamente, savo išrinktą Europos Parlamento pirmininką ir suvieniję visas progresyvias jėgas, galėsime pasiekti užsibrėžtus tikslus.

Dešiniųjų partijų klaidos

Lietuvoje, kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse, kurias valdė dešinėsiosios jėgos, kovos su Europą apėmusia krize metodai buvo panašūs: už bankų ir godaus verslo sukeltą krizę mokėjo paprasti žmonės. Europos dešinėsiosios partijos darė daug klaidų, kurios atsiliepė žmonėms. Beatodairiškas taupymas nesirenkant prioritetų, netiesioginių mokesčių kėlimas, atlyginimų mažinimas neskatinė vidaus vartojimo, mažino žmonių pajamas, sukėlė milžinišką nedarbą. Lietuva šią šoko terapiją išgyveno bene skaudžiausiai iš visų Europos Sąjungos šalių. Daug žmonių buvo

priversti emigruoti ieškodami nors kokio darbo, bankrutavo daug smulkių verslininkų. Didėjo praraja tarp turtingųjų ir neturtingų šalies gyventojų. Šios dešiniųjų partijų klaidos nuskurdino europiečius.

Europoje šiuo metu darbo neturi daugiau kaip 26 milijonai gyventojų ir nedarbas vis dar auga. Darbo neturi kas ketvirtas jaunas žmogus. Šiek tiek pradėjus atsigauti ekonomikoms, griežtas taupymas ir viešųjų išlaidų mažinimas dešiniųjų valdomose šalyse vėl įstūmė jas į krizę. Tuo tarpu šalyse, kurioje pasirinktas ekonomikos stimuliavimo planas, stebimas lėtas, bet stabilus atsigavimas.

Ką pasiekėme Europos Parlamente dirbdami išvien su Europos socialdemokratais?

- Lietuvos socialdemokratai nuosekliai įgyvendino pažadus, duotus savo rinkėjams 2009 m. **Dirbdami kartu su Europos kairiaisiais mes buvome labai aktyvūs**, inicijavome daug projektų ir nemažai pasiekėme Lietuvos, o kartu ir visos Europos žmonių gerovei kelti.
- Mes kovojome **prieš dešiniųjų partijų primestą taupymo politiką**. Atlikome nepriklausomus ekonomikos augimo tyrimus, nes abejonių kėlė Europos Komisijos remiamai griežto taupymo politikai. Parodėme, kad siekiant įveikti recesiją, būtina kitokia ekonominė strategija. Todėl patikslinome Europos Sąjungos biudžetą, kad augtų darbo vietų skaičius ir investicijos.
- Pradėjome Europos **Jaunimo Garantijų kampaniją**, kuria siekiame sustabdyti katastrofišką jaunimo nedarbą. Europos ministrai sutarė dėl 6 milijardų eurų fondo Jaunimo garantijų iniciatyvai. To nepakanka. Tyrimai rodo, kad tam reikėtų net tris kartus daugiau lėšų.
- Krizei prasidėjus, pirmieji parodėme, kad **reikia geresnio Europos ekonominio koordinavimo**. Todėl gavome Europos Parlamento paramą kuriant atviresnę ir atskaitingesnę ekonominių sprendimų priėmimo sistemą.
- Buvome pirmieji, raginę Europos Centrinį banką **nuraminti finansines rinkas**. Labai aukštos skolinimosi palūkanos, kurios tik gilino krizę, sumažėjo iki normalių dydžių. Taip siekėme apsaugoti gyventojus nuo finansinių spekuliantų.
- Europos kairiųjų partijų parlamentarai buvo pirmieji, kurie **iškėlė skandalingą mokesčių slėpimo klausimą**. Dar 2012 metais atlikome tyrimus ir įrodėme, kad mokesčių slėpimas Europos Sąjungos šalių vyriausybėms ir mokesčių mokėtojams kainuoja 1 trilijoną eurų per metus. Mokesčių slėpimo klausimas tapo svarbiu G-20 šalių susitikimų darbotvarkėje. Europos Parlamentas pasiūlė radikalius būdus, kad būtų išvengta „mokesčių rojų“.
- Dar prieš krizę, prasidėjusią 2008 metais raginame, kad būtų **griežčiau reguliuojamas finansinis sektorius**. Mūsų iniciatyva pradėtas Europos Parlamento tyrimas, kuris leido išsiaiškinti krizės priežastis ir pasekmes. **Pradėta reitingų agentūrų, bankų viršpelnių reguliavimo veikla**.
- Raginame, kad bankams būtų įvestas **finansinių sandorių (transakcijų) mokestis**. Mūsų veiklos dėka jau 11 ES šalių intensyviai dirba kartu, kurdamos šio mokesčio modelį¹. Tai įpareigoja bankus mokėti tam tikrą įnašą ir didesniu mastu prisidėti prie europiečių indėlių saugumo. Sieksime, kad šis mokestis galiotų visose ES šalyse.

Mūsų vertybės

¹ Lietuva šio mokesčio dar neįvedė.

Lietuvos socialdemokratai laikosi tų pačių vertybių, kurių laikosi ir Europos Sąjungos šalių socialistai ir socialdemokratai:

- laisvė ir demokratija,
- solidarumas,
- socialinis teisingumas.

Šiandienos pasaulyje mūsų išskeltoms vertybėms kyla rizika. Krizė kelia grėsmę taikai, gerovei ir pažangai. Tai didina nelygybę naudotis teisėmis, informacija, siekti pažangos. Toks Europos modelis tenkina tik nedaugelio privilegijuotųjų interesus, taip skatinamas ekonominis nesaugumas, nedarbas bei pakertamas pasitikėjimas demokratija ir vieningos Europos projektu. Krizė menkina pasitikėjimą Europos institucijomis. Didėjantis ekstremizmas ir ksenofobija pagilina socialinį susiskaldymą. Nedarbo grėsmė pasmerkia mūsų jaunus žmones ateičiai be vilties. Nauji iššūkiai, tokie kaip pasaulio gyventojų skaičiaus augimas, senėjanti Europos visuomenė, klimato kaita ir besaikis gamtinių išteklių naudojimas iškelia mūsų vertybių ir politinės veiklos svarbą.

Pasaulis greitai keičiasi. Technologijų plėtra ir inovacijos leido pasiekti kaip niekad glaudžias ekonominės, socialinės ir kultūrinės sričių sąsajas bei tarpusavio priklausomybę. Tačiau sukuriama ir naujos nelygybės formos. Vis daugiau žmonių kasdieniame gyvenime nebesiremia laisvės, lygybės, solidarumo, teisingumo ir demokratijos vertybėmis. Skurdas didina žmonių nusivylimą. Matydami, kaip auga atotrūkis tarp turtingųjų ir neturtingųjų, žmonės ima netikėti gerovės valstybės kūrimu.

Mes, socialdemokratai, nesutinkame su pesimizmo politika. Nepritariame neapykantą kurstančioms kalboms, kurios paverčia žmones ir bendruomenes visuomenės nelaimių kaltininkais. Siekiame rasti būdus, kaip įveikti iššūkius ir atkurti piliečių pasitikėjimą ateitimi. Susivienijusi ir stipri Europa yra mūsų socialinis ir demokratinis atsakas į globalizacijos keliamus iššūkius. Gerovės Europą galime kurti tik suvieniję pažangiąsias jėgas, laikydami solidarumo tarp piliečių ir tarp šalių principo. Gerovės Europos negalime įsivaizduoti be kūrybiškų ir žinių visuomenių, be visiems prieinamo ir kokybiško švietimo ir mokslo bei technologijų pažangos.

Pažangos siekis Europai

Mes siekiame suteikti galių žmonėms, užtikrinti jiems galimybes gyventi visaverčius gyvenimus įtraukiose ir socialiai teisingose visuomenėse. Mūsų įsipareigojimas **siekti visiško užimtumo** sudaro mūsų pažangos siekio ir politinės veiklos pagrindą. Dirbdami kartu, mes siekiame kurti visų Europos Sąjungos piliečių bendrumo jausmą. Mes siekiame atkurti Europos Sąjungą kaip visų žmonių vilties, pažangos ir gerovės projektą. Mums svarbiausios trys veiklos sritys:

- nauja demokratinė ekonomika, užtikrinanti darbo vietų kūrimą ir geresnį žmonių gyvenimą,
- nauja socialinio teisingumo visiems žmonėms strategija;
- naujas pažangus Europos Sąjungos modelis.

Europos Sąjunga dažnai suvokiama kaip technokratinė organizacija. Ji atitola nuo kasdienių žmonių rūpesčių. Vystyti Europos viešąją erdvę ir demokratinę

atskaitomybę yra mūsų politinė pareiga. Mums reikia **naujos politinės ekonomijos** tam, kad **demokratinė socialinės rinkos ekonomikos kontrolė** priklausytų nuo visų **suinteresuotųjų pusių**, t.y. ir nuo piliečių, ir nuo visuomenės. Kiekvienas pilietis privalo turėti galimybę vykdyti demokratinę kontrolę. Tai reiškia, kad reikia nedelsiant užtikrinti demokratišką visų Europos Sąjungos ekonominių sprendimų priėmimo procesą ir atskaitomybę.

Mes norime **užtikrinti socialinį teisingumą visiems**. Norime pasukti socialinio susiskaldymo, nuskurdimo ir kitų daugėjančių nelygybės formų tendencijas priešinga kryptimi. **Naujojo Europos socialinio susitarimo** dėmesio centre yra **kokybiškas išsilavinimas ir prasmingas darbas**.

Mes norime **pertvarkyti Europos Sąjungą**, kad ji taptų **solidarumo sąjunga**. Tai reiškia, kad **bendradarbiavimas Europos Sąjungoje** kuria tokią europietišką visuomenę ir demokratiją, kuriose žmonės, bendruomenės ir valstybės atsakingai elgiasi vienas kito atžvilgiu, taip pat ir viso likusio pasaulio mastu. Mes reiškiamo solidarumą su šalimis, kurių ekonomikos išgyvena finansinį sunkmetį ir kurių gyventojai susiduria su nedarbu bei skurdu. **Europos Sąjungos** socialinės ir teritorinės sanglaudos stiprinimas padidins jos **pajėgumus veikti tarptautiniu lygmeniu taikos, gerovės ir pažangos labui**. Pažangi, demokratiška Europos Sąjunga, kurioje vyrauja žmonių ir valstybių solidarumas, užtikrins saugesnį kiekvieno asmens gyvenimą globaliame, daugiapoliame amžiuje.

I. Nauja demokratinė ekonomika

Turime toliau stiprinti integraciją tam, kad sukurtume tvirtesnę ekonominę ir politinę Europos Sąjungą. Europos Sąjunga privalo tapti ekonominio stabilumo, gerovės ir socialinės pažangos kūrimo priemone. Nauja demokratinė ekonomika, pagrįsta pagrindinėmis laisvės ir demokratijos vertybėmis, turi atkurti demokratinę ekonominių sprendimų priėmimo kontrolę. Piliečiai, ir visuomenė turi demokratiškai valdyti rinkos ekonomiką. Demokratinė ekonomika turi tarnauti žmonėms ir visuomenėms. Pagrindinis jos tikslas – kurti visuotinį ir kokybišką užimtumą bei gerovę. Kokybiškos darbo vietos turi užtikrinti ekonominį saugumą, darbuotojų gerovę ir dabar, ir būsimoms kartoms. Visiškas ir kokybiškas užimtumas bus teisingo ir darnaus augimo, gerbiančio žmogų ir aplinką, stiprinančio socialinę sanglaudą, pagrindas. Mes norime, kad ir vėl žmogus bei visuomenė būtų svarbiausi politikoje, kad politika būtų viršesnė už ekonomiką, o ekonomika būtų svarbiau už finansinį kapitalizmą. Tai reiškia, kad **demokratiškai išrinktos politinės institucijos turėtų būti atsvara rinkos jėgoms**.

Už europietišką viešąją erdvę ir tikrą demokratiją

Tikra europietiška demokratija išreiškia mūsų supratimą, kokios turi būti teisės ir pareigos. Veikdami kartu galime pasiekti daugiau. Patariamoji demokratija – tai žmonių tarpusavio santykių visuomenėje formavimas, o politika tarnauja žmonėms ir jų vardu vadovauja socialiniams ekonominiams procesams. Turime patobulinti europietišką demokratiją. Pagrindinės ES institucijos turi tapti demokratiškesnėmis. Vienintelės tiesiogiai renkamos institucijos – **Europos Parlamento – vaidmuo turi būti sustiprintas**. Europos Komisijos sudėtis turi atspindėti Europos Parlamento rinkimų rezultatus. Turime užtikrinti vienodą vyrų ir moterų atstovavimą.

Europietiška viešoji erdvė privalo būti nuolatiniu Europos Sąjungos bruožu. Europos politinių partijų darbas yra tvirtas žingsnis tinkama kryptimi. ES privalo be perstojo veikti per Europos Parlamento rinkimus ir reikštis per įvairias pilietinio dalyvavimo formas. Europos piliečių iniciatyva yra vienas iš pavyzdžių. Svarbu stiprinti socialinį dialogą ir profesinių sąjungų vaidmenį. Prie jų svarbių pastangų visų dirbančių moterų ir vyrų vardu turi prisidėti ir pilietinės visuomenės organizacijos, kurios taip pat skatina dirbančių žmonių dalyvavimą. Europos Sąjunga privalo atgauti piliečių pasitikėjimą, kuris iš dalies prarastas dėl to, kad buvo skiriama daugiau dėmesio ne socialiniams klausimams, o bendrai rinkai.

ES institucijos privalo apjungti nacionalinius interesus. Tik tada būtų pasiekta demokratinė ekonominių sprendimų priėmimo kontrolė, o visos suinteresuotosios šalys būtų viena kitai atskaitingos. Europos Parlamentas, kaip tiesiogiai renkama institucija, turi turėti galimybę teikti teisės aktų pasiūlymus. Jis taip pat turėtų dalyvauti sprendimų dėl metinės augimo apžvalgos priėmimo procese bei atlikti pagrindinį vaidmenį svarstant Europos semestrą. Palaikome Europos centrinio banko vaidmenį suvaldant dabartinę krizę per valstybių obligacijų supirkimą. Kainų stabilumas negali būti vieninteliu Europos centrinio banko tikslu. Ateityje jis taip pat turėtų orientuotis į užimtumo ir ekonomikos augimo skatinimą.

Tai nereiškia, kad mūsų Seimo vaidmuo turėtų būti menkesnis. Priešingai, nacionaliniai parlamentai, kurie yra šalių piliečių atstovybės, turi vaidinti žymiai didesnį vaidmenį rengiant bendrus Europos Sąjungos teisės aktus negu yra iki šiol. Todėl ES šalių parlamentų vaidmuo taip pat turi būti sustiprintas.

Už suinteresuotąją ekonomiką

Mes siekiame kurti Europos socialinės rinkos ekonomiką. Ji turi tarnauti piliečių interesams ir tapti priemone pagerinti visų europiečių gyvenimo sąlygas. Žmonės turi įgyti galių užuot buvę priklausomi nuo saujelės suinteresuotųjų interesų. Kiekviena moteris ir vyras, ar jie būtų darbininkai, verslininkai, investuotojai, klientai, viešųjų paslaugų vartotojai yra atsakingi už tam tikrą ekonomikos dalį. Viešasis sektorius, socialinės bendrovės, mažos ir didelės įmonės taip pat yra suinteresuotosios šalys, atsakingos už tam tikrą ekonomikos dalį. Privalome siekti, kad visos suinteresuotosios šalys galėtų svariai prisidėti prie socialinės rinkos ekonomikos formavimo. Tokiu būdu įveiksime galių pasiskirstymo trūkumus, kuriuos sukuria nereguliuojamos rinkos.

Europos socialinės rinkos ekonomiką turi formuoti skaidrios taisyklės. Negalime leisti, kad toks didelis pajamų, turto ir galios kiekis būtų sutelktas saujelės žmonių rankose. Reikalingas geresnis veiksmų koordinavimas ir bendradarbiavimas visais valdymo lygmenimis su įtvirtintomis demokratinėmis kontrolės ir pusiausvyros priemonėmis tam, kad būtų gerinamas skaidrumas skirstant ir panaudojant valstybines lėšas. Geresnis klientų dalyvavimas vystant produkciją ir teikiant paslaugas bei vartotojų apsauga gali užtikrinti geresnę kokybę ir išmanesnes vartojimo tendencijas. Siekdami geriau paskirstyti galias tarp suinteresuotųjų šalių, norime paskatinti bendrą sprendimų priėmimą ir dirbančiųjų dalyvavimą jame. Remdami kooperatyvus ir organizacijas, siekiame skatinti demokratinio verslumo modelius.

Už konkurencingą žemės ūkį

Mes sieksime, kad Europos Sąjungos bendroji žemės ūkio politika Lietuvos žemdirbių atžvilgiu būtų teisinga ir neiškreiptų konkurencijos sąlygų. Sieksime, kad išmokos mūsų žemdirbiams pasiektų senosiose Europos Sąjungos šalyse gaunamos paramos lygį. Yra neteisinga, kad Lietuvos žemdirbiai iš Europos Sąjungos biudžeto remiami mažiau negu senųjų ES šalių.

Pasirūpinsime priemonėmis, kad žemės ūkio paskirties žemė nebūtų spekuliacijos objektu. Panaikinus kvotas pienui turės būti sukurtas vieningas rizikos valdymo mechanizmas.

Finansinių rinkų atskaitomybė

Reikia atstatyti tikros ekonomikos dominavimą finansų sektoriaus atžvilgiu. Finansų rinkos privalo tapti atskaitingos žmonėms, visuomenėms ir žmonių išrinktiems atstovams. Godumas, spekuliacijos ir skaidrumo stoka finansų sektoriuje labai smarkiai paveikė žmonių gyvenimus. Mes pritariame finansinių sandorių mokesčiui kaip priemonei pažaboti finansinį godumą. Socialdemokratai kovoja su mokesčių rojų klestėjimu, mokesčių slėpimu, vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu. Mokesčių rojai privalo būti uždaryti.

Finansų sektorius privalo užtikrinti likvidumą, indėlių apsaugą, paskolų teikimą ir galimybes investuoti. Europos Sąjunga privalo tapti sistemos, koordinuojančios veiksmus, prisidedančius prie skaidrumo taisyklių finansų rinkoms ir bankų sektoriui kūrimo, dalimi. Mažmeninės bankininkystės veiklos atskyrimas nuo investicinės bankininkystės, naujos įmonių valdymo taisyklės ir atlyginimų sistemos padėtų kovoti su neatsakingu elgesiu. Vartotojų apsaugos įstatymai turi būti sugriežtinti, kad būtų apsaugotos žmonių santaupos. Kapitalo reikalavimai ir bankų ar investicinių įmonių pertvarkymo fondai atitinkantys ES ir tarptautinius reikalavimus užtikrintų atsparesnę finansų sistemą ir bankų sektorių. Taip pat privalome užtikrinti, kad būtų gerbiamos ir euro zonai nepriklausančių valstybių narių piliečių teisės, pareigos ir jų valia.

Už darnų ekonomikos augimą, kuris sukuria gerovę visiems

Darnų ekonomikos augimą ir socialinę pažangą apimantis ekonominis vystymasis kuria gerovę. Visuotinis užimtumas, grindžiamas kokybiškų darbo vietų užtikrinimu, gerovė, aukštas gyvenimo lygis ir socialinė sanglauda, gamtinių išteklių saugojimas ir aplinkos tausojimas – šie kriterijai yra teisingo ir darnaus augimo rodikliai. Jų galime pasiekti investuodami į mokslinius tyrimus, inovacijas, infrastruktūrą ir žmogiškąjį potencialą.

Europos Sąjungai reikia naujos darnaus vystymosi ir gerovės strategijos, kuri padėtų regionams geriausiai vystytis atsižvelgiant į esamas galimybes ir siekti didesnės socialinės sanglaudos visoje ES. Naujoji Europos pramonės darbotvarkė turėtų paskatinti regionų specializaciją ir sustiprinti augančių pramonės sričių lyginamuosius pranašumus. Minėta darbotvarkė turi būti grindžiama informacijos pasikeitimu tarp Europos Sąjungos, vietos ir regioninių valdžios institucijų, žiniomis apie pramonės struktūrą kiekviename iš regionų. Ši Europos pramonės darbotvarkė

turėtų sudaryti sąlygas, kuriomis būtų skatinama investuoti pelną į inovacijas, infrastruktūrą ir darbuotojų kūrybiškumą.

Kova su nelygybe

Mūsų įsipareigojimas užtikrinti visišką užimtumą ir kokybiškas darbo vietas, išlieka politinių veiksmų ašimi. Užtikrinus darnų ekonomikos augimą ir teisingą pajamų, turto ir valdžios paskirstymą bus galima sukurti teisingą visuomenę. Tam reikia tvirtų darbo rinkos institucijų ir socialinės apsaugos nuostatų. Tai išskirtinis lyginamasis Europos pranašumas pasaulio ekonomikoje.

Europos Sąjunga turi turėti gerai subalansuotą biudžetą. Jį reikia pertvarkyti taip, kad išlaidų kategorijos ir išteklių skyrimas padėtų geriau siekti gerovės ir socialinės pažangos. Struktūriniai ir sanglaudos fondai yra priemonės politiniams veiksams įgyvendinti vietos, regionų ir nacionaliniu lygmenimis. Sieksime, kad Lietuva gautų finansinę paramą tol, kol mūsų šalies gyventojų gyvenimo lygis nepasieks Europos Sąjungos šalių gyventojų gyvenimo lygio vidurkio.

Už teisingumą mokesčių srityje

Fiskalinės politikos nuostatos yra ypač svarbios siekiant sumažinti nelygybę ir užtikrinti teisingą ir darnų ekonomikos augimą. Sieksime, kad mokesčių sistemos būtų progresinės ir teisingos. Mokesčių našta nuo darbuotojų reikia perkelti kapitalui. Be to, reikia pasinaudoti mokesčių lengvatomis, kaip investicijų į darbo vietų kūrimą, švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas šaltiniu.

Europos Sąjunga ir valstybės narės turi imtis lyderių vaidmens užtikrindamos fiskalinį teisingumą. Privalome skatinti tokią politiką, kuria pirmenybė būtų teikiama augimui ir investicijoms, kartu užtikrinant vienodą pajamų, turto ir valdžios paskirstymą, atsižvelgiant į nacionalinius skirtumus. Teisinga fiskalinė darbotvarkė yra būtina priemonė siekiant sukurti nuolatinį Europos Sąjungos ekonomikos augimą ir užtikrinti ilgalaikį Europos Pinigų Sąjungos tvarumą. Tai padės subalansuoti valstybių skolos valdymą ir skatinti investicijas. Reikia išardyti bet kokius mechanizmus, kurie leidžia turto savininkams ir valdytojams išvengti atsakomybės visuomenei.

II. Naujas socialinis susitarimas Europai

Visi žmonės gimė lygūs. Visi turi lygias teises gyventi visavertį gyvenimą teisingoje visuomenėje. Mūsų politinė užduotis visiems moterims ir vyrams užtikrinti lygias galimybes, nepaisant amžiaus, lytinės orientacijos, etninės ar socialinės kilmės ir religinių įsitikinimų. Visi žmonės turi teisę siekti pažangos, kopti socialinėmis kopėčiomis ir nebūti ribojami diskriminacijos ar paveldėtų privilegijų. Kiekvienos moters ir vyro pareiga gerai gyventi ir pagal galimybes prisidėti prie visuomenės tobulėjimo. Tai įkūnija mūsų socialinio teisingumo sampratą.

Pareiga gerai gyventi socialiai teisingoje visuomenėje

Teisingose visuomenėse moterys ir vyrai dirba kartu vienodomis sąlygomis siekdami sukurti sąlygas saugiam ir visaverčiam gyvenimui. Įtrauki visuomenė nepalieka nei vieno piliečio nuošalyje. Visiems turėtų būti suteikta teisė dalytis atsakomybe už įtraukios visuomenės vystymąsi, gauti naudos iš mūsų kartu kuriamo saugumo ir galimybių.

Siekiant žmonėms sudaryti sąlygas gyventi visavertį ir vilčių teikiantį gyvenimą, kiekvienas turi būti įgalintas naudotis visomis teisėmis ir galimybėmis visais gyvenimo etapais. Toks yra naujojo Europos socialinio susitarimo tikslas. Jis atspindi mūsų pasiryžimą užtikrinti ekonominį saugumą ir apsaugą nuo pavojų. Jis taip pat įkūnija mūsų įsitikinimą, kad gerovė ir gyvenimo kokybė yra būtinos sąlygos norint gyventi visavertį ir vilčių teikiantį gyvenimą.

Už lyčių lygybę

Moterys ir vyrai privalo vienodai dalytis darbu, valdžia, laiku ir vaidmenimis viešajame ir privačiame gyvenime. Lyčių lygybė yra vienas pagrindinių Europos Sąjungos principų. Mūsų tikslas įgalinti moteris visuomenėje, darbo vietoje ir privačioje erdvėje ir kovoti su stereotipiniais lyčių modeliais, kurie yra žalingi moterų ir vyrų gerovei.

Europos Sąjunga privalo investuoti į strategijas, kuriomis skatinamas vienodas moterų ir vyrų atstovavimas pasitelkus kvotas politikoje ir versle. Nustatytos kvotos turėtų būti vertinamos kaip tarpinis žingsnis lygybės link. Moterų lytinės ir reprodukcinės sveikatos teisių užtikrinimas įkūnija mūsų įsitikinimą, kad moterys turi neatimamą teisę pačios laisvai rinktis ir spręsti. Europos Sąjunga turi kovoti su smurtu prieš moteris ir su lytimi susijusiais stereotipais. Be to, Europos Sąjunga moterų teises ir lyčių lygybės skatinimą turėtų paversti esminiu principu visuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis.

Gerovės valstybės stiprinimas ir modernizavimas

Šiuolaikinės gerovės valstybės yra pagrįstos lygybės, teisingumo ir solidarumo vertybėmis. Gerovės valstybė yra būtina sąlyga norint užtikrinti teisingą ir tvarų ekonomikos augimą, sumažinti kultūrinius, socialinius ir ekonominius skirtumus, skirtumus tarp moterų ir vyrų statuso. Gerovės valstybė turi tinkamai, socialiai ir ekonomiškai teisingai reaguoti į demografinius pokyčius, darbo rinkos struktūrų pasikeitimus ir naujus socialinės rizikos veiksnius. Nuolatinės reformos turi padėti gerovės valstybėms geriau prisitaikyti prie besikeičiančių visuomenių ir pokyčių pasaulyje.

Todėl Europai reikia esminio pažangaus perėjimo prie gerovės valstybių stiprinimo ir modernizavimo. Reikėtų skatinti ir remti valstybes nares, kad jos aktyviai plėtotų gerovės valstybes, kurtų švietimo, mokymo ir aktyvios darbo rinkos politiką.

Visi turėtų turėti galimybę naudotis socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros paslaugomis. Reikia įveikti skirtumus tarp darbo rinkoje dalyvaujančių ir į ją nepatenkančiųjų. Taip pat reikia investuoti į kokybiškas viešąsias ir socialines paslaugas. Vystydami vaikų priežiūros, paramos jaunoms šeimoms ir pensijų sistemas tinkamai reaguosime į demografinius pokyčius. Šiuolaikinė gerovės valstybė privalo užtikrinti, kad teisiškai būtų pripažįstamas darbas namų ūkiuose, kuris yra ypač svarbus siekiant kovoti su visuomenės senėjimu ir besikeičiančia

darbo rinkos struktūra. Gerovės valstybės tikslas – pakeisti taupymo politikos pasekmes, kurios kenkia socialinei sanglaudai, lyčių lygybei ir kelia pavojų žmonių galimybėms.

Už kokybišką švietimą

Visiems garantuojama teisė į kokybišką visų lygių švietimą yra teisingos visuomenės pagrindas. Kokybiškas švietimas atspindi mūsų įsipareigojimą visiems užtikrinti lygias galimybes, nepaisant socialinių, ekonominių, kultūrinių aspektų, lyties ar gyvenamosios vietos. Mūsų įsipareigojimas – kiekvienam žmogui užtikrinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą. Žinios ir informacija turėtų būti laikomos visiems prieinamomis viešosiomis gėrybėmis. Tik šiuo keliu eidami galime sukurti kūrybišką žinių visuomenę. Vienodos galimybės gauti kokybišką išsilavinimą nuo vaikystės yra pirmasis ir svarbiausias visaverčio gyvenimo kūrimo pagrindas. Privalome užtikrinti ir stiprinti mokymosi visą gyvenimą procesą bei garantuoti jo plėtrą.

Formalus ir neformalus ugdymas yra vienodai svarbūs. Reikia toliau stengtis tinkamai vertinti išsilavinimą ir įgūdžius ES lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad lygybės ir socialinio teisingumo principai būtų taikomi visiems. Švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų vertinimas Europos Sąjungos lygmeniu yra būtinas siekiant užtikrinti visiems vienodas lygias galimybes Europos darbo rinkoje. Turėtų būti taikomi bendri dualaus švietimo, pameistrystės ir stažuotų kokybės standartai, siekiant užtikrinti geriausią švietimą ir mokymą ir išvengti jaunų žmonių išnaudojimo. Toliau plėtosime europines mainų programas, kurios skatina tarpkultūrinį supratingumą ir ugdo europietiškos tapatybės jausmą.

Kokybiškas aukštasis mokslas ir moksliniai tyrimai turi užtikrinti, kad bus kuriama kūrybinė visuomenė, gebanti kurti naujas technologijas ir diegianti inovacijas, pagerinančias darbo kokybę ir užtikrinančias valstybės ekonominį augimą bei didelę kuriamo darbo produkto vertę. Kūrybinė visuomenė neįsivaizduojama be deramos visų – įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus - plėtros.

Už kokybišką užimtumą

Darbas turi būti gerovės valstybės pagrindu. Tikime kiekvieno nepakeičiama teise į kokybišką ir prasmingą darbą. Kiekvienai moteriai ir vyrui privalome suteikti galimybę gauti žinias, įgūdžius ir gebėjimus atitinkantį darbą, kuris teiktų galimybių klestėti ir tobulėti profesinėje srityje. Prasmingi darbai privalo užtikrinti ekonominį saugumą ir nepriklausomybę ir sudaryti galimybes asmeniniam tobulėjimui. Kokybiškas užimtumas, maksimaliai panaudojantis žmonių kūrybines galias, privalo būti gerovės valstybių pagrindu. Tinkama socialinė, sveikatos, švietimo ir draudimo politika turi įgalinti žmones jaustis saugiai ir jausti pasitenkinimą gyvenimu.

Siekiant užtikrinti visišką ir kokybišką užimtumą įgyvendinant ekonominę sąjungą reikia siekti įgyvendinti ir socialinę sąjungą. Naujojoje Europos užimtumo ir socialinių inovacijų programoje bus pateiktas planas, kaip kovoti su skandalingai išaugusiu nedarbu ir aukštu jaunimo nedarbu kai kuriose valstybėse narėse lygiu. Siekiant kovoti su šia tragedija reikia imtis veiksmingų priemonių, pvz., garantijų

jaunimui, vietos, regionų, nacionaliniu ir Europos lygmeniu. Europos socialinis dialogas įvairių pramonės sektorių ir kiekvieno iš sektoriaus lygmenimis yra kolektyvinės atsakomybės Europos darbdaviams ir darbuotojams forma. Šeima, laisvalaikis, savanoriška ar pilietinė veikla yra tokia pat svarbi pasitenkinimą teikiančiam gyvenimui.

Jaunimas yra viena labiausiai pažeidžiamų, bet ir pati progresyviausia visuomenės dalis, todėl jaunimo politikos misija – aktyvus ir kryptingas jaunimo užimtumas, siekiant, kad jie taptų aktyviais piliečiais, gerbtų demokratines vertybes. Ypatingai aktuali problema jauniems žmonėms – darbas, atitinkantis jauno žmogaus įgytą išsilavinimą. Valstybės pareiga yra pasirūpinti jauno žmogaus pirmąją darbo vieta ir reikalinga praktika.

Už pakankamą pragyvenimui skirtą atlyginimą ir vienodą užmokestį už vienodą darbą

Už darbą turi būti mokama tiek, kad darbo užmokestis garantuotų ekonominį saugumą. Teisingose ir teisiškai įpareigojančiose darbo sutartyse, parengtose laikantis darbo teisės nuostatų ir atsižvelgiant į socialinio dialogo metu priimtus sprendimus turi būti nustatytas pakankamas pragyvenimui skirtas atlyginimas. Darbas taip pat turi užtikrinti socialinių garantijų teikimą, todėl šis principas privalo būti įtvirtintas gerovės valstybėje. Bendrovių sukurta pridedamoji vertė turėtų tekti visiems darbuotojams, užuot mokėjus ypač dideles premijas keliems „išrinktiesiems“. Panaudosime Europos teisės aktus ir Europos darbo rinkos reguliavimo institucijas kaip priemones lygybei ir veiksmingumui siekti.

Kad užtikrintume socialinį teisingumą, laikysimės vienodo atlygio už vienodą darbą principo. Šį principą reikia dar labiau sustiprinti įpareigojant priimti vienodus darbo vietos standartus, nepaisant darbuotojų kilmės. Stažuotės, kuriomis siekiama palengvinti jaunų moterų ir vyrų patekimą į darbo rinką, turėtų būti vertinamos kaip mokymosi patirtis ir kaip darbas, užtikrinantis socialines garantijas. Teisė gauti pensiją turi būti užtikrinama laikantis socialinio teisingumo ir žmogiškojo orumo standartų. Tai įkūnija mūsų įsipareigojimą aktyviai kovoti su išnaudojimu, diskriminacija, skurdinimu ir socialiniu dempingu.

Kova su ekstremizmu, diskriminavimu ir ksenofobija

Pagarba demokratijai ir teisės viršenybei Europoje yra pagrindinės vertybės, kurias reikia stiprinti panaudojant aiškius sankcijų ir įtvirtinimo mechanizmus, kai tik įsigali nacionalizmas, plinta antidemokratinė propaganda, diskriminavimas, ksenofobija ir homofobija. Krizė sukūrė palankias sąlygas kraštutinių dešiniųjų nacionalpopulistų įtakos stiprėjimui. Šios tendencijos atspindi demokratinių standartų trūkumą ir kenkia konstitucinėms nuostatoms – būtent todėl yra svarbu, kad antidiskriminaciniai teisės aktai ir Europos pagrindinių teisių chartijos nuostatos būtų pilnai įgyvendintos ir kad visos valstybės narės jų tinkamai laikytųsi.

Socialinė integracija turi remtis supratimu, kad visi žmonės turi vienodas teises ir vienodą atsakomybę. Siekiant užtikrinti sėkmingą integracijos procesą, turi būti laikomasi visaapimančio požiūrio per vaikų švietimą nuo ankstyvo amžiaus, kalbų

mokymąsi, galimybę gauti darbą, būstą, socialines paslaugas, dalyvauti bendruomenės gyvenime, tuo pat metu raginant neužmiršti ir atsakomybės.

III. Solidarumo sąjunga

Europa turi tapti solidarumo sąjunga. Mūsų politinė užduotis yra kovoti už mūsų įsitikinimą, kad solidarumas suteikia galimybę pažangiems pokyčiams, kadangi tik susivieniję žmonės gali pasiekti daugiau. Solidarumo sąjunga nubrėžtų gaires, kaip mums gyventi ir dirbti drauge, taip pat nurodytų būdus, kaip Europa galėtų geriausiai vykdyti savo įsipareigojimus, siekiant pažangos taikos srityje ir gerovės tiek Europos Sąjungos viduje, tiek už jos ribų. Nelygybės Europos Sąjungos viduje sumažinimas sustiprins jos gebėjimą veikti pasaulio lygmeniu. Žmonės turi priimti atsakomybę vienas už kitą ir už tai, kaip mes sugyvename visi kartu. Per solidarumą mes galime atkurti žmonių tapatinimosi su Europos Sąjunga jausmą.

Kartu mes esame stipresni

Mes siekiame sukurti tokią Europos visuomenę, kurioje žmonės apibūdintų save ne vien tik kaip nacionalinės, regioninės ar vietos bendruomenės narius, bet taip pat ir europiečius, kurioje žmonės, šalys ir regionai prisiimtų atsakomybę vieni už kitus. Mes tikime, kad dirbdami kartu esame stipresni. Solidarumas reiškia susivienijimą dėl bendro tikslo. Žmonėms turi būti suteikta teisė priimti atsakomybę vieniems už kitus, vyrams ir moterims, bendruomenėms ir kartoms. Mūsų atnaujinta solidarumo vizija yra bendra investicija į mūsų bendrą ateitį. Ji reiškia teisingumą ir solidarumą tarp kartų. Mes turime užtikrinti, kad pensijų, sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos sistemos būtų prieinamos vyresnio amžiaus žmonėms. Norint užtikrinti, kad mūsų vaikai ir anūkai turėtų lygias galimybes, turime siekti universalus ir nemokamo išsilavinimo.

Mes siekiame plėtoti savo bendruomenes, kaimo vietas, miestus, miestelius ir regionus. Mes turime remti iniciatyvas, kurios organizuoja gyvenimą mūsų bendruomenių viduje ir skatina savanorystę. Jos leidžia žmonėms susiburti ir dirbti išvien, siekiant pažangių pokyčių. Tuo tikslu privalome plėtoti naujas strategijas, ir stiprinti socialinę sanglaudą ir mainus tarp bendruomenių ir žmonių. Kurdami naujus ryšius, mes užkirsime kelią atskirčiai.

Konvergencijos ir sanglaudos sąjunga

Atotrūkis tarp atskirų Europos Sąjungos regionų ir šalių yra per daug didelis. Jis kenkia pasitikėjimui sprendimų priėmimo procesais. Siekiant sumažinti nelygybę tarp atskirų Europos regionų, įveikti prekybos disbalansą Europos pinigų sąjungoje, pagerinti viešuosius finansus ir užtikrinti būtinas investicijas į tvarų ekonomikos augimą ir įveikti krizę, būtinas geresnis koordinavimas ir bendradarbiavimas.

Mes privalome sustiprinti vienybę Europos Sąjungoje. Mes atmetame požiūrį, kuris mato europinį projektą tik kaip skirtingų greičių ir integracijos lygių projektą. Toks požiūris neturi ateities. Pasisakome už principą, kad jokia šalis, būdama Europos Sąjungoje, negali būti diskriminuojama.

Mes remiame vienijimosi idėją labiau bendradarbiaujant, nes tai yra priemonė siekti integracijos konkrečiose srityse, jei tik tai nekenkia Europos institucijų demokratiniam teisėtumui. Be to, kova su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir pinigų plovimu privalo būti aiškus politinis prioritetas Europos Sąjungoje ir jos valstybėse narėse. Šie nusikaltimai yra rimta grėsmė sanglaudai, ekonominei plėtrai ir žmonių gerovei. Korupcija labai kenkia teisėtumui ir pasitikėjimui demokratinėmis institucijomis, griauna piliečių lūkesčius dėl pareigūnų etikos ir sąžiningumo. Būtina užtikrinti skaidrumą viešųjų pirkimų, verslo praktikos, taip pat bankų ir finansų sistemoje.

Bendroji energetikos politika

Lietuva negali likti izoliuota energetikos sala. Europos Sąjunga yra tinkamas lygmuo spręsti ateities energetikos išteklių iššūkius. Bendra Europos energetikos politika ateityje privalo tapti esminiu Europos integracijos elementu. Sieksime, kad padedant Europos Sąjungai būtų plėtojami mums ypač svarbūs energetiniai projektai: elektros jungtys su Europos Sąjungos šalimis, nepriklausomas nuo vieno šaltinio dujotiekių tinklas ir kt.

Baltijos jūros strategija

Mūsų regionas yra ypatingas. Gyvename prie jūros, kuri turi jungti šalis, o ne skirti. Dideli socialiniai ir ekonominiai skirtumai neleidžia Lietuvos gyventojams jaustis visaverčiais Baltijos jūros regiono piliečiais. Todėl mes esame už tai, kad Baltijos jūros strategija ir toliau būtų tas įrankis, kuris užtikrintų gerą mūsų šalies pasiekiamumą, bendrą transporto infrastruktūrą, puikias gyvenimo sąlygas, didelį mūsų visuomenių saugumą, kovą su nusikalstamumu, vienodą požiūrį į aplinkosaugos klausimus, didesnį bendradarbiavimą švietimo, sveikatos apsaugos ir kitose srityse. Sieksime, kad būtų remiami ir įgyvendinami svarbūs Lietuvai projektai, tokie kaip Rail Baltija, bendra kelių infrastruktūra ir kt.

Bendrieji Europos socialiniai standartai

Solidarumo sąjunga privalo garantuoti minimalius Europos socialinius standartus. Šis įsipareigojimas atspindi mūsų ambiciją drauge siekti pažangos. Šie standartai turi užtikrinti visų vyrų ir moterų, žmogaus, socialines, ekonomines, politines ir kultūrines teises. Tuo pat metu mes suvokiame tuos minimalius standartus kaip priemones, o ne kaip galutinius tikslus. Jie yra ir visada bus tik gairės kelyje link įtraukios ir teisingos visuomenės.

Visų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams turi būti užtikrinti bendri Europos socialiniai standartai ir minimalios pajamos. Turi būti vykdoma aktyvi išnaudojimo, diskriminavimo, skurdinimo ir socialinio dempingo prevencija. Turi būti įgyvendintas socialinės pažangos protokolai, kad pagrindinės socialinės žmogaus teisės būtų svarbesnės už ekonominę laisvę. Turime sustabdyti nesąžiningą darbuotojų išnaudojimo praktiką. Reikia dėti daugiau pastangų siekiant skatinti gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimą. Solidarumo sąjungoje Europos Sąjunga turėtų paskatinti valstybes nares ir vietas bei regioninę valdžią suteikti gyventojams tinkamą ir nebrangų socialinį būstą.

Aplinkos tausojimas

Mes dirbame siekdami išsaugoti planetos išteklius, o ne juos išseikvoti. Aplinkosaugos stabilumas reiškia, kad mes saugome gamtą dabarties ir ateities kartoms ne vien tik Europos miestuose ir šalyse, bet ir visame pasaulyje. Mes privalome vadovautis bendros atsakomybės už mus supančią aplinką logika pasirinkdami mūsų gamybos ir vartojimo elgseną. Mūsų politika privalo būti socialiai atsakinga ir draugiška aplinkos atžvilgiu. Mes tikime, kad Europos Sąjunga yra pajėgi kurti gerovę ir klestėjimą pasitelkiant ekologinį sąmoningumą ir dėmesingumą.

Kiekvienas turime teisę gyventi sveikoje aplinkoje, turėti galimybę valgyti saugų maistą ir gerti švarų vandenį. Aplinka yra viešoji gėrybė, kadangi visi mes esame vienodai atsakingi už jos išsaugojimą, o ateities kartoms turime perduoti bent tokią aplinką, kokią turime mes arba dar švaresnę, mažiau užterštą.

Europos Sąjunga turi užtikrinti, kad viešosios prekės ir paslaugos būtų visiems vienodai prieinamos. Ji turi sukurti viešųjų prekių ir paslaugų teikimo sistemą. Socialinės gerovės valstybė priklauso nuo viešųjų paslaugų teikimo. Socialinės paslaugos yra tokios viešosios paslaugos, kurios teikiamos visuotinai ir individualiai. Jų teikimas turi būti pagrįstas konkurencijos logika. Šios paslaugos turėtų būti laikomos visuomenės teise ir priemone, suteikiančia galimybę gyventi gerai, kurios taip pat padėtų įrodyti, kad lygybė ir efektyvumas yra dvi tos pačios monetos pusės.

Kova su klimato kaita yra taip pat svarbi išsaugojimui pasaulio ekosistemų, kurios būtinos žmonių gerovei užtikrinti. Mes privalome spręsti klimato kaitos ir gamtos išteklių išseikvojimo problemą, kad būtų išsaugota pasaulio, kuriame mes gyvename, kokybė ir užkirstas kelias dramatiškoms pasekmėms pasaulio gyventojams, mūsų vystymuisi ir pasaulio ekonomikai. Europos Sąjunga privalo tapti pasaulio lydere pereinant prie gamtą tausojančių technologijų ir taupaus išteklių naudojimo ekonomikos. Patikimas Europos kelrodis, nurodantis kelią į tvarų pasaulį, kur vyrauja visuotinis socialinis teisingumas ir klesti mūsų ekosistemos, turi apimti tiek poveikio sušvelninimą, tiek prisitaikymo priemones.

Vertybėmis grindžiama užsienio politika

Mūsų manymu, perspektyvi ir ilgalaikė taika ir saugumas galimi tik tuo atveju, jei vyriausybė savo gyventojams užtikrina saugumą, laisvę (reiškia demokratiją, teisės viršenybę ir pagarbą žmogaus teisėms), ekonominį klestėjimą, socialinę pažangą ir lygybę, įskaitant lyčių lygybę. Mes privalome pasinaudoti Europos Sąjungos glaudaus valstybių bendradarbiavimo ypatingą patirtimi, kad būtų garantuota taika ir gerovė ir kad mes galėtume paremti savo partnerius kaimyniniuose regionuose ir visame pasaulyje.

Tik glaudus bendradarbiavimas įgyvendinant reformas šalyse, atsisakius taikyti vieną modelį, gali mums tikrai padėti pasiekti veiksmingos užsienio politikos tikslus. Mūsų žinios ir įgūdžiai privalo remti demokratinio, socialinio ir ekonominio perėjimo procesus, praplečiančius gyvenimo teikiamas galimybes.

Europa privalo ginti atvirumą, skaidrumą ir sąžiningumą plėtros procesuose, siekiant propaguoti pagrindines Europos vertybes: pagarbą žmogaus orumui, demokratiją, lygybę, teisės viršenybę ir žmogaus teises.

Sieksime, kad Lietuva dėtų pastangas įtikinti ES valstybes laikytis labiau koordinuotos Rytų Partnerystės politikos. Lietuva, turinti ilgą išorinę ES sieną, turi būti lyderė, siekiant bevizio režimo su Rytų kaimynėmis: intensyvėtų žmonių bendravimas, apsikeitimas naujomis idėjomis, stiprėtų ir plėstųsi verslo, mokslo, kultūros ryšiai. ES gali ir turi pozityviai išnaudoti Rytų kaimynėse augantį palankumą Europos Sąjungai.

Europa remia mūsų Rytų kaimynių gyventojus, siekiančius geresnės ateities. Europos Sąjunga turi aktyviai prisidėti prie demokratijos stiprinimo, socialinės-ekonominės plėtros procesų ir padėti užtikrinti socialinį teisingumą. Visos ES narystės siekiančios šalys gali tapti visateisėmis Europos Sąjungos narėmis, kai tik išpildys joms keliamus reikalavimus.

Nepaisant sudėtingų santykių su Europos Sąjungos strategine partnere Rusija, Lietuva, kartu su kitomis ES valstybėmis, privalėtų siekti santykių kokybės permainų ir konkrečių rezultatų, požiūrių į vertybes suartėjimo, platesnės erdvės žmonių, verslo, kultūros ir mokslo kontaktams sukūrimo.

Europos Sąjunga – lyderė siekiant taikos ir socialinio teisingumo pasaulyje

Europa privalo prisiimti savo tarptautinius įsipareigojimus ir suvaidinti svarbų vaidmenį formuojant naują, pokrizinę, daugialypę tvarką pasaulyje su tvirtais naujai atsirandančiais valstybių politiniais ir ekonominiais pamatais. Savo tarptautinėje veikloje Europos Sąjunga turėtų iš naujo apibrėžti pasaulinį požiūrį į tarptautinį saugumą.

Tarptautinio solidarumo įsipareigojimas reiškia, kad Europos Sąjunga neatsisako ir neatsisakys vystymosi ir pagalbos politikos. Mūsų tvirtas pažadas Europos vardu yra išeiti už jos ribų kovoje prieš skurdą, socialinę atskirtį ir atsirandančią nelygybę bei skatinti tvarią žmogiškąją plėtrą ir sąžiningą prekybą, kuri yra neatsiejama nuo žmogaus teisių užtikrinimo. Darnus ryšys su Europos Sąjungos politika yra pirmaeilis faktorius, norint pasiekti pažangą kovoje prieš nelygybę visame pasaulyje.

Europa turi išlaikyti savo humanitarinį įsipareigojimą nuo ginkluotų konfliktų kenčiantiems žmonėms, ypač moterims ir vaikams, ir tuo pat metu teikti paramą taikos kūrimo ir atstatymo procesuose konfliktams pasibaigus. Taikos kūrėjo vaidmuo apima ir visų diplomatinių priemonių naudojimą konfliktams užbaigti, įskaitant griežtas sankcijas prieš nusikaltimų vykdytojus, prieš pradėdant svarstyti ginkluoto konflikto galimybę. Savo veiksmuose mes taip pat vadovaujamės daugiašališkumo principu. Mes dar kartą patvirtiname Jungtinių Tautų pirminę atsakomybę už taikos palaikymą ir saugumo užtikrinimą tarptautiniu mastu. Intervencijos atveju turi būti gautas Jungtinių Tautų pritarimas. Europos Sąjungos valstybės narės turi vieningiau veikti Jungtinėse Tautose ir kalbėti vienu balsu. Mes turėtume siekti nuolatinės vietos

Europos Sąjungai Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje. Mes kovojame už pasaulį be branduolinio ir cheminio ginklo. Mes tvirtai remiame laipsniško nusiginklavimo idėją ir griežtesnių taisyklių dėl ginklų neplatavimo įvedimą. Tai yra mūsų taikos politikos sudėtinė dalis. Siekiame, kad Europa taptų lydere kovojant už aktyvią ir atsakingą taikos politiką.

Pažangi alternatyva Europos ateičiai

Mes tikime Europos Sąjunga, kaip svarbiausiu mūsų šalių pasiekimu, kuris suburia draugėn žmones, visuomenes, regionus ir valstybes taikos, klestėjimo ir pažangos visiems vardan. Mes tikime, kad mūsų politinė misija suteikia alternatyvią Europos ateities viziją, kad Europa galėtų vystytis ir klestėti, dar kartą nešdama vilties žinią visiems vyrams ir moterims.

Nauja politinė ekonomika siekia pilno visų suinteresuotų pusių užimtumo ir įgalinimo. Jos tikslas – atkurti ekonominių sprendimų priėmimo demokratine kontrolę. Tai nuties kelią link socialinės rinkos ekonomikos, kuri yra atskaitinga žmonėms ir visuomenei.

Naujasis Europos socialinis susitarimas įkūnija mūsų įsipareigojimą siekti lygybės ir teisingumo. Mes tikime, kad Europos Sąjunga privalo užtikrinti socialinį teisingumą gindama ir įgalindama žmones gyventi pasitenkinimą teikiančius gyvenimus teisingose visuomenėse ir spręsti evoliucionuojančio pasaulio iššūkius.

Solidarumo sąjunga yra būdas ryšiams tarp žmonių, visuomenių ir valstybių kurti. Ji atspindi mūsų įsipareigojimą prisiimti atsakomybę vieniems už kitus ir visiems drauge dalyvauti bendroje misijoje – kurti taikų ir teisingą pasaulį. Dirbsime kartu su Europos socialdemokratais ir kitais pažangiais judėjimais visame pasaulyje.

Sieksime **įtraukti žmones į dialogą**, užtikrinti mums parodytą visuomenės pasitikėjimą ir taip įvykdysime savo prisiimtą įsipareigojimą.

Kartu su Europos socialdemokratais iškelėme Martino Šulco kandidatūrą į Europos Komisijos pirmininko postą, kurią mes pateiksime rinkimų į Europos Parlamentą metu. Kartu su giminingomis Europos partijomis laikysimės bendro manifesto. Tai simbolizuos mūsų politinę vienybę siekiant pažangių pokyčių Europoje.